

Bălțata românească

rasa premium a produselor lactate

Mircea Roman

Cercetător st. I

Prof. univ. asociat

Valer Sician

ing. zoot.

Anul 1959

Declaraarea (recunoașterea) rasei Bălțată românească ca rasă de sine stătătoare.

Scurt istoric în creșterea taurinelor

Crescătorii doresc animale productive, sănătoase, eficiente economic.

- Îmbunătățirea taurinelor locale prin importuri de tauri și juninci de rasă Simmental (începând cu anul 1870);
- Anul 1930 – înființarea Sindicatului de creștere a rasei Simmental (Mediaș). Extinderea acestui sistem de organizare în alte centre;
- Anul 1950 – organizarea centrelor și punctelor de I.A. (material seminal refrigerat);
- Anul 1959 – înființarea primelor centre de selecție pentru controlul performanțelor de producție;
- Anul 1970 – introducerea I.A. cu material seminal congelat;
- Anul 1976 – înființarea întreprinderi SEMTEST cu 6 centre teritoriale; Baia Mare, Iași, Târgu Mureș, Timișoara dețin tauri BR-Fv-Sim;
- Anul 1972 – programul national de ameliorare a efectivelor de animale;
- Anul 1999 – reorganizarea întreprinderi SEMTEST;
- Anul 2007 – constituirea F.C.B.R. – cu sediul la Târgu Mureș.

Cooperare națională și internațională

- 1986 – Stațiunea de Cercetare Târgu Mureș - ședința comitetului executiv a F.E.S.;
- 1986 – Expoziția rasei Bălțată românească (S.C.P.C.B. – SEMTEST Târgu Mureș);
- 1990 – Stațiunea de Cercetare Târgu Mureș - consfătuire asupra creșterii taurinelor în noile condiții socio-economice; participă – reprezentanții F.E.S. – A.N.A.R.Z. – cercetare, învățământ superior, crescători;
- 2001 – Brașov – al 24-lea Congres al Federației Europene de Simmental – vizită la SEMTEST-BVN Târgu Mureș;
- 2015 – Conferințe cu participare internațională
- 2017 – Târgu Mureș privind creșterea taurinelor BR-Sim
- 2019 –; Expoziții de taurine

Cercetarea științifică

- 1962 (1947) – se înființează S.C.Z. Târgu Mureș (sub egida I.C.Z.), dedicată pentru rasa Bălțată românească.

Structura de rasă a taurinelor în România

Sursă – Rapoarte anuale – A.N.Z.

	2010	2018
Efectiv femel	1.606.005	1.542.329
Bălțată românească – Sim %	31,0	20,0
Brună	13,6	5,1
BNR – HF	20,3	12,4
Pinzgau	0,6	0,03
Rase de carne	0,2	2,6
Metiși	32,9	58,7
Alte rase	1,0	-
Nedefiniți	0,5	1,3

Pe plan mondial

- Peste 43 milioane capete Simmental – numeric rasa fiind pe locul doi în lume;
- Cea mai veche rasă în Europa;
- 1962 – se înființează Federația Europeană a rasei Simmental (E.S.F.)
- 1974 – ia naștere Federația Mondială a rasei Simmental – Fleckvieh (W.S.F.F.)

Însușirile taurinelor Bălțată - Simmental

- Rasă mixtă - Lapte 38 %
 - Carne 16 %
 - Fiitness 46 %
- Echilibru al producțiilor, fără a fi excesivă în unele direcții;
- Longevivă, ușor de gestionat atât în fermele tradiționale cât și în sistem industrial;
- 30.000 lt. Lapte pe viața productivă;
- Fătări constante (1 vițel/an) – producții de lapte constante cu eșalonare pe parcursul anului;
- Aptitudini bune pentru mulsul mecanic (simetrie funcțională, viteză de muls, lapte rezidual);
- Profitabilă pentru muls la robot;
- Valorifică masa ierboasă din pășuni colinare, subalpine, chiar și alpine (producții bio);
- Contribuie la menținerea zonei, fertilizarea pășunilor, crează atractivitate pentru turism, aceste ferme acționează ca "paznici ai naturii".

Relație prietenoasă cu mediul înconjurător

- Conversia fibroaselor – potențial de a produce proteină
 - > 4.500 kg. Lapte din pășune
 - > 10.000 kg. Lapte din furaje stoc.
- Cantitate redusă de amoniac și bioxid de carbon/unitate produs;
- Contaminare redusă a solului cu azot și fosfor;
- Sănătate metabolică, tratamente și costuri reduse.

Relație prietenoasă cu consumatorul, calitate superioară a laptelui materie primă

Constituția genomică a rasei permite selecția pentru calitate tehnologică superioară a laptelui.

- Număr redus de celule somatice, sănătate a glandei mamare (după Brună este cea mai rezistentă la îmbolnăviri mamare);
- Conținut ridicat în S.U. a laptelui;
- Randament crescut la procesarea laptelui, unele însușiri tehnologice a laptelui fiind influențate genetic, deci se poate face selecție în această direcție.

Principalele componente ale laptelui: apă, grăsime, proteină

Majoritatea proteinelor aparțin se așa numita **cazeină**, prezentă sub diferite tipuri, mai ales **beta-cazeina A₁** și **A₂** (diferențiate printr-un aminoacid).

Acestea sunt digerate diferit în tubul digestiv uman. Laptele **A₂** este considerat cel bun.

O vacă, în funcție de constituția ei genetică poate produce tipul **A₁** sau **A₂** sau ambele tipuri.

Diferite studii arată că rasa tip Simmental este a doua rasă (după Guersey) în privința conținutului de beta-cazeină **A₂**.

Principalele componente ale laptelui

Kappa-cazeina

- Proteina cheie în fabricarea brânzeturilor (închegarea și formarea cașului).
- Sunt posibile următoarele genotipuri:
 - **BB** – preferat pentru producția de lapte
 - **AB** – intermediar
 - **AA** – cea mai puțin favorabilă
- Prin selecție se poate îmbunătăți calitatea laptelui

Principalele componente ale laptelui

Beta-lactoglobulina

- Proteină din zer
- Producția de brânză depinde de conținutul în cazeină, care se măsoară prin numărul cazeinei (1 2 3 4 5 6)
- Beta-lactoglobulina genotipul **BB** este corelată cu numerele mai mari decât genotipurile **AB** și **AA**

Principalele componente ale laptelui

Grăsimea din lapte

- conține circa 400 acizi grași;
- Doi acizi grași nesaturați – **acidul linoleic conjugat (CLA)** și **omega 3** – au efect pozitiv asupra sănătății consumatorului influențând:
 - Afecțiuni cardiovasculare
 - Protecția față de cancer
 - Reducerea colesterolului "rău" LDL
 - Probleme de diabet
- Rasa Bălțată – în condiții de pășunat sau consum de fân – produce lapte cu impact asupra stării de sănătate a consumatorului ("lapte de fân").

Monografia rasei Bălțată românească - 2001

Autori: Prof.dr. Gh. Georgescu, Prof.dr. C. Velea,
Prof.dr. Gh. Mărginean, Dr.ing. A. Alexoiu

- Sintează a activității de creștere a bovinelor, organizare a crescătorilor, cercetărilor științifice, cuprinzând o perioadă de circa 150 ani, a rasei considerate de crescători ca "rasa de aur" a zootehniei românești;
- Lucrare originală, în preimeră, prezintă științific, pragmatic și sistematic evoluția și problematica rasei.